

Stakesin Vaasan alueyksikkö kohti vuotta 2009 ja uutta Terveysten ja hyvinvoinnin laitosta (1.1.2009)

Maritta Vuorenmaa

Kehittämispäällikkö

KT, YTM

Stakesin Vaasan alueyksikkö

- **Alueyksikkö on perustettu 26.5.2006**
- **Puitesopimus** vuosille 2008 - 17 allekirjoitettiin Stakesin Vaasan alueyksikön neuvottelukunnassa 14.2.2008. Tuolle ajalle valmisteltiin myös kymmenvuotinen ohjaava suunnitelma, joka on esityslistan liitteenä.
  - Sopijaosapuolina Stakes, Vaasan sairaanhoitopiiri, Vaasan kaupunki, Vaasan yliopisto ja Åbo Akademi i Vasa
  - Pääjohtaja nimittää neuvottelukunnan. Neuvottelukunnan puheenjohtajana on toiminut viime kokoukseen saakka Stakesin pääjohtaja Vappu Taipale, joka jatkaa edelleenkin neuvottelukunnan jäsenenä. Puheenjohtajana on nyt Stakesin pääjohtaja Mauno Konttinen.
- **Alueyksikkö on vuoden 2008 loppuun saakka osa Stakesin Kuntapalvelut -tulosalueen mielenterveysryhmää.** Tulosaluejohtaja on Maijaliisa Junnila. Mielenterveysryhmän ryhmäpäällikkönä on tutkimusprofessori Kristian Wahlbeck, joka työskentelee myös osin Vaasassa.

Stakesin Vaasan alueyksikkö

- Alueyksikkö on kaksikielinen, vahvasti **verkottunut**, monitieteinen ja kansainvälisesti laaja-alaisesti toimiva mielenterveys-, päihde- ja maahanmuuttajatyön **kehittäjä, tutkija ja arvioija. -> Tutkimuksen ja kehittämisen vahva yhteys.**
- Tällä hetkellä toiminta suuntautuu palvelujärjestelmän sektoreita ylittävään ja sosiaalista integraatiota tukevaan tutkimus-, kehittämis- ja arviointityöhön, nousevina teemoina ovat **mielenterveyden edistäminen ja maahanmuuttajatyö ja monikulttuurisuus.**

STAKESIN VAASAN ALUEYKSIKKÖÖN

SIJOITTUNEET TOIMIJAT – paljon hyvää synergiaa

- **VAASAN MIELENTERVEYSTYÖN OSAAMISKESKUS**, toiminnan alkujuuri.
- **NOPUS** Pohjoismainen koulutusohjelma sosiaalialan kehittämiseksi
→ pohjoismainen monimuotoinen hyöty
- **WHO:N MIELENTERVEYSALAN YHTEISTYÖKESKUS** – kansainvälinen asiantuntijuus
- **SAMOISSA TILOISSA TOIMII MYÖS POHJANMAA-HANKKEEN VAASAN TYÖRYHMÄ. ALUEYKSIKKÖ TUKEE POHJANMAA-HANKETTA ASiantuntijuudellaan, etenkin tutkimuksen ja arvioinnin keinoin. Keskeistä mieli 2009 suunnitelma ja sen toteuttaminen.**
- **TAVOITTEENA KESTÄVÄT SOSIAALI- JA TERVEYSALAN KEHITTÄMISEN RAKENTEET TURVAAVA KEHITTÄJIEN JA TUTKIJOIDEN KRIITTINEN MASSA (ESIM. alueelliset toimijat, yliopistot, osaamiskeskukset, BoWer jne.).**

Stakesin Vaasan alueyksikön tärkeä yhteistyökumppani mielenterveys- ja päihdetyön saralla on

Pohjanmaa-hanke toimijoineen

(STM, alueen kunnat, sairaanhoitopiirit, sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA)

- alueyksikön yhtenä tehtävänä on informaatio-ohjaus ja hankkeen tukeminen
- tavoitteet ja toiminnot tukevat monilta osin toisiaan
- Stakesin kansallinen ja kansainvälinen asiantuntemus mielenterveys- ja päihdetyön kehittämiseksi, tutkimiseksi ja arvioimiseksi (hyvät käytännöt, prosessiarviointi, vaikuttavuusarviointi)
- tuleva vuoden yhteisiä haasteita mm. vaikuttavuus, implementaatio (teoria ja toimintatavat), alueellinen mielenterveys- ja päihdetyön toimintamalli, alueellinen ja kansallinen yhteys MIELI 2009 – suunnitelmassa

Alueyksikön visio vuoteen 2017:

alueelliset, kuntalaisten tarpeisiin
vastaavat hyvinvointipalvelut tukevat
yhteiskunnallista osallisuutta ja integraatiota.

Visio tarkentuu uudessa laitoksessa alueyksikölle
osoitettujen tehtävien vaikutuksesta.

Yhtymäkohtia Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen strategisiin linjauksiin

Tähän mennessä ja vuonna 2009 erityisesti:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäisyyn ja hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen.
2. Sosiaali- ja terveystalouden saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta korostavaan linjaukseen. Tämä tukee palvelujärjestelmien, menetelmien ja palvelujen kehittämistä ja uudistamista tutkimuksen, kehittämisen, arvioinnin ja toimeenpanon tuen keinoin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa?

Alueyksikköjen profiloituminen?

Vaasassa erityisesti vahvuutena psykososiaalinen hyvinvointi ja terveys ja niiden edistäminen. Mielensterveys- ja päihdekysymyksiä tarkastellaan integroituneita.

- ehkäisevä ja edistävä työ, integroidut palvelut, maahanmuuttajia koskevat asiat
- alueellisen, kansallisen, pohjoismaisen ja kansainvälisen näkökulman yhdistäminen
- soveltava tutkimus-, kehittäminen ja arviointi
- monialaisuus ja monitieteisyys
- historiallinen panostus mielensterveys-, päihde ja maahanmuuttajatyön kehittämiseen →

sitoutuminen, yhteiset visiot ja tehtävät ratkaisut uudessa laitoksessa vaikuttavat osaltaan, kuinka mahdollisuus ja synergia tulee hyödynnettyä.

Hyvinvoinnin ja terveyden laitoksen Vaasan yksikön toiminnan suunnitelmia vuodelle 2009

- 1. Alueyksiköllä on kansallinen, alueellisen ja kansallisen välimaastossa oleva strateginen tehtävä**
  - Tuloksellinen toiminta edellyttää samanaikaisesti alueen erityispiirteiden ja kansallisten, kullekin alueyksikölle suunnattujen strategisten tavoitteiden yhteensovittamista mielenterveys-, päihde- ja maahanmuuttajatyön saralla.
  - Laitoksen johdon, neuvottelukunnan ja toimintaympäristön arvokas panos, esimerkiksi tänään.

Hyvinvoinnin ja terveyden laitoksen Vaasan yksikön toiminnan suunnitelmia vuodelle 2009

2. Alueyksikköä kehitetään kansainvälisenä toimijana:

WHO:n yhteistyökeskuksen toimintojen

keskittäminen Vaasaan kaksikieliseen ja monikulttuuriseen

toimintaympäristöön?

EU- projektien tuki

uuden laitoksen strategialle -> helikopteriperspektiivi kansalliseen

ja alueelliseen kehittämiseen. Useita tulevan vuoden EU-hankkeita on

kuvattu liitteessä 1.

Hyvinvoinnin ja terveyden laitoksen Vaasan yksikön toiminnan suunnitelmia vuodelle 2009

- 3 Alueyksikkö on vaikuttava pohjoismainen toimija terveyden ja hyvinvoinnin kentällä (NOPUS, mahdollistajina myös SONetBOTNIA, Vaasan kaupunki, NOPUS osaksi NVC:tä, NHV jatkaa toimintaa entiseen tapaansa)**
- Nordiskt Välfärdcenter aloittaa toimintansa 1.1.2009. Tällöin yhdistyy viisi sosiaalialan pohjoismaista laitosta vammaispuolelta, alkoholi- ja huume tutkimuksessa ja mukaan lukien NOPUS.
- 4. Alueyksikkö tukee kansallista ja kansainvälistä laaja-alaista mielenterveystyön ja mielenterveyden edistämisen erityisosaamista, tutkimusta ja koulutusta.**

Hyvinvoinnin ja terveyden laitoksen Vaasan yksikön toiminnan suunnitelmia vuodelle 2009

5. Alueyksikköä rakennetaan hyvinvointipalvelujen monikulttuurisuuden ja moniarvoisuuden osajaksi
6. Tulosohtaus ja esim. tutkimusyhteistyö Vanhan Vaasan sairaalan kanssa.
7. Edellisen perusteella esitetään, että alueyksikköä vahvistetaan suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti. Vuodelle 2009 esitetään kolme asiantuntijaa ja tukipalveluihin työntekijää budjettirahoituksen turvin. Henkilötyökuukaudet ja niiden ennakoitu kehitys on kuvattu liitteessä 2.

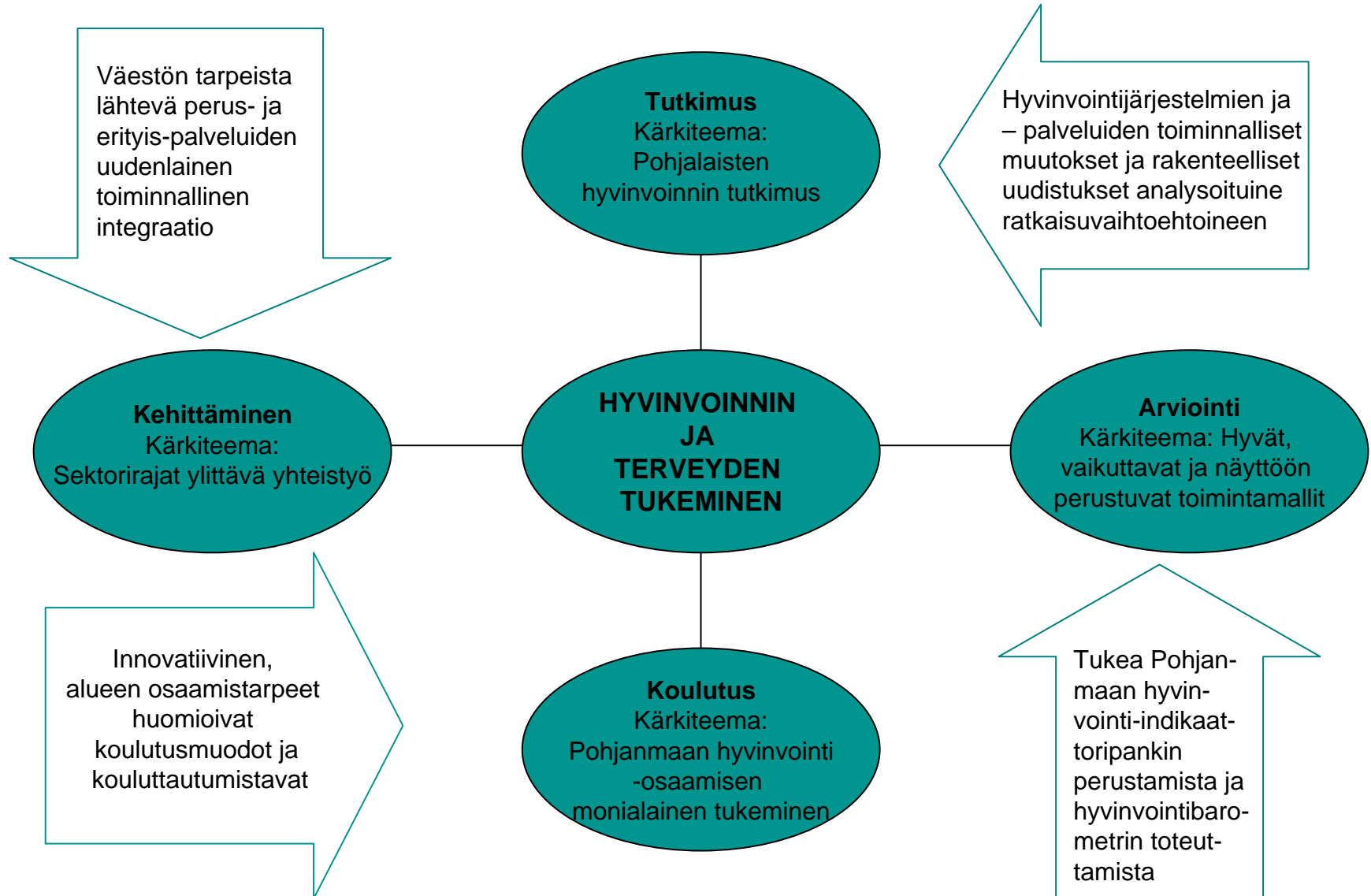
Projektirahoituksen varaan ei voida kovin pitkälle rakentaa sellaista pitkäjänteistä kehittämistä, tutkimusta ja arviointia, mitä mielenterveys-, päihde- ja maahanmuuttajatyössä nyt tarvittaisiin.

Vuonna 2009 Stakesin Vaasan alueyksikkö tukee KASTE – ohjelman toteuttamista. Hankkeiden arvioinnilla on keskeinen sijansa.

Väli-Suomen alueella erityisesti mukana tukemassa valmistelua myös seuraavissa hankeaikomoiksissa

1. Hyvinvoiva Väli-Suomi
2. Ikä - Kaste
3. Remontti –lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen kokonaisuudistus

yhteistyö BoWerissa (yhteydet kansalliseen Innokylä- hankkeeseen? Innovaatiot?)

Kiitos